

KULTURPLAN

HORTEN KOMMUNE 2020-2024

"Kultur er et helt samfunns identitet, det er ryggraden i et folk."

-Tor Åge Bringsværd

Forord

Tor Åge Bringsværd skrev en gang at «kultur er et helt samfunns identitet, det er ryggraden i et folk». For en by og et lokalsamfunn er fortellingen om de som bor der limet, det som holder folk sammen, og en følelse av å høre til.

Kommunens kulturliv blir til i samspill. Kommunens rolle er å være en aktiv kulturaktør, samarbeidspartner og tilrettelegger for det frivillige og det profesjonelle kulturlivet. Og lag, foreninger, stiftelser og enkeltpersoner legger ned en uvurderlig innsats for å gi kommunens innbyggere og besøkende gode kulturopplevelser. Summen av dette samspillet bidrar til god livskvalitet for folk, sammen bygger vi lokalsamfunnets identitet.

Vi kaller oss gjerne festivalbyen og kulturkommunen. Det gjør vi fordi vi mener at vi er nettopp det; En kommune med en lang og bred festivalkultur, og en kommune hvor kulturen har mange aktører, mange uttrykksformer og mange brukere. Det er en bredde i kulturtilbudet som vi er stolte av. Her finnes noe for de fleste!

Horten kommune har tre unike attraksjoner hvorav to av dem har internasjonal interesse. Kunstnerbyen Åsgårdstrand med fortellingen om Edward Munch, vikingarven på Borre og marinehistorien og rekreasjonsområdet på Karljohansvern. Dette er en del av Hortens identitet som vi med stolthet skal vise frem.

Kulturplan 2020 – 2024 er en rullering av kulturplanen 2015-2019. Det er det viktigste verktøyet kommunen har til å utvikle kulturen i kommunen vår. Gjennom kulturplanen har politikerne gjort prioriteringer for perioden 2020 til 2024. Følgende er trukket frem som satsingsområder:

- Barn og unge
- Kultur som møteplass
- By- og stedsutvikling
- Kulturturisme

Takk til alle bidragsytere for innspill til planen - kunstnere, byråkrater, politikere, ungdom, kulturarbeidere, frivillige fra lag og foreninger, festivaler og kulturinstitusjoner i kommunen. Vi har nå rettet blikket fremover, og skal forsøke å holde det stødig gjennom perioden slik at vi får realisert de mål som er satt.

Kommunalsjef
Kultur og samfunnsutvikling
Silje Vaadal

Innledning

Kulturplan 2020–2024 er en rullering av kulturplan for Horten kommune 2015–2019 og skal gi retning for utviklingen av kulturfeltet i Horten kommune i de neste årene.

Kulturplanens formål er å beskrive hvordan Horten kommune best kan være en aktiv kulturaktør, samarbeidspartner og tilrettelegger for det frivillige og det profesjonelle kulturlivet i kommunen. Planen skal forankre kunsten og kulturens plass i byutviklingen og i folkehelsearbeidet, og dens rolle som trivsels- og næringsfremmende faktor. Planen skal bidra til at Horten er et attraktivt sted å bo og besøke.

Kulturplanen skal vise kommunens ansvar og prioriteringer innen kulturfeltet. Den skal også tydeliggjøre hvordan kommunen kan ivareta og fremme kulturhistorie og kulturarv, samtidig som den legger til rette for å utvikle nåtidens og fremtidens kulturkommune.

Planen må ses i sammenheng med andre planer i kommunen. Kultur forstått i denne planen avgrenses mot kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet og Program for folkehelse.

Kunst og kultur har en egenverdi, men kan også være et virkemiddel for å bedre folkehelsen og for å knytte folk sammen. Kunst og kultur har ringvirkninger langt ut over seg selv. Horten kommunes kulturplan skal ivareta, belyse og bidra til å utvikle flere sider ved kulturen.

Sammen med organisasjoner, institusjoner, lag og foreninger, kulturhus, kulturbasert næring, utøvere og frivillige i kommunen arbeider vi hver dag for å gi innbyggere og besøkende et rikt og variert kulturtilbud.

De fire kulturenhetene Kulturhuset 37, Kulturskolen, Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling og Horten bibliotek, er ansvarlige for å følge opp planen i planperioden gjennom årlige virksomhetsplaner.

I planen presenteres noen nasjonale utviklingstrekk for kultur og samfunn. Deretter sier den litt om kulturlivet i Horten. Handlingsdelen beskriver de fire satsningsområdene og konkrete tiltak. Avslutningsvis presenteres overordnede føringer for planarbeidet, både statlige, regionale og interne.

Planen omfatter kommunens kulturliv. Handlingsdelen gjelder kun kommunens tjenester og virkemiddelapparat.

Innholdsfortegnelse

Innledning	4
Bakgrunn for planarbeidet	6
Kulturbegrepet	6
Organisering og medvirkning	7
DEL 1- Overordnede føringer for planarbeidet	9
1.1- Statlige og regionale føringer	9
1.2- Interne føringer	12
DEL 2- Kunnskapsgrunnlag	15
2.1- Evaluering av kulturplan 2015-2019	15
2.2- Økonomi- KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering)	16
2.3- Kulturliv og kulturarbeid	17
2.3.1- Nasjonale trender og utviklingstrekk i kultur og samfunn	17
2.3.2- Kulturlivet i Horten	18
2.3.3- Kultur i Horten kommune	22
2.3.4- Andre kulturaktører i kommunen	25
2.3.5- Samhandling og samarbeid	26
2.3.6- By- og stedsutvikling	26
2.3.7- Kulturarv	27
DEL 3 – Handlingsdel 2020-2024	28
SATSNINGSOMRÅDE 1: Barn og unge	30
SATSNINGSOMRÅDE 2: Kultur som møteplass	32
SATSNINGSOMRÅDE 3: By- og stedsutvikling	33
SATSNINGSOMRÅDE 4: Kulturturisme	35

Bakgrunn for planarbeidet

Horten kommunes første kulturplan ble vedtatt for perioden 2015-2019. Temaplaner i Horten kommune skal i henhold til planstrategien ha et 4-års perspektiv og skal være et overordnet styringsdokument for disponering og prioritering.

Kulturbegrepet

Kulturvirksomhet er i kulturloven beskrevet som:

- a) skape, produsere, utøve, formidle og distribuere kunst- og andre kulturuttrykk.
- b) verne om, fremme innsikt i og videreføre kulturarv.
- c) delta i kulturaktivitet.
- d) utvikle kulturfaglig kunnskap og kompetanse.

I planen ligger det til grunn en forståelse av kultur som noe som skapes i samhandling mellom mennesker. I Horten kommunes kulturplan skal både skaper-, utøver- og brukerperspektivet ivaretas. Planen ser kultur som en samfunnsbyggende og samfunnsutviklende kraft som skal prege by- og stedsutvikling og skape stolthet og tilhørighet, og på den måten bidra til å gjøre Horten attraktiv.

Kulturlivet er viktig for folks helse og trivsel, gjennom opplevelser av livsutfoldelse, mening og fellesskap. Tilrettelagt og god tilgang til kulturrenaer og kulturopplevelser bidrar til sosial utjevning og påvirker positivt i et folkehelseperspektiv.

På individnivå er kultur en kanal og en arena for å uttrykke seg, utvikle seg og styrke sin identitet. På samfunnsnivå er kultur en arena for kritikk og diskusjon som bygger fellesskap, siviliserer og medvirker til utvikling¹.

¹Kulturdepartementet, "Meld. St. ⁸ (2018_2019) Kulturens Kraft- Kulturpolitikk for Framtida."

Organisering og medvirkning

Prosjekteier for kulturplan 2020-2024 er kommunalsjef for Kommunalområdet kultur og samfunnsutvikling, Silje Vaadal. Arbeidet med planen er utført av en arbeidsgruppe bestående av:

Mette Larsen	Prosjektleder Rådgiver kultur og samfunnsutvikling
Raymond Johnsen	Enhetsleder Kulturhuset 37
Torgeir Lorentzen	Enhetsleder Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling
Silje Eggum	Biblioteksjef
Øystein Sandtrø	Rektor Horten kulturskole
Dino Trto	Kulturkonsulent

I tillegg til arbeidsgruppen hvor alle jobber direkte med kultur, har vi hatt en utvidet arbeidsgruppe med ansatte i kommunen som jobber med fagområder som berører kulturfeltet, som for eksempel Park- og idrettssjefen, Folkehelsekoordinatoren og Næringssjefen. I tillegg deltok en ressursperson fra hver av kulturenhetene.

Bakgrunnskunnskap til å kunne utvikle en ny kulturplan har vi fått gjennom å evaluere form og innhold i kulturplan 2015–2019. Det har vært gjort en kartlegging av de interessenter som vil bli berørt av planens innhold for å få oversikt over bredden i kommunens kulturtilbud, og det er gjort en analyse av styrker og svakheter.

27. august 2019 ble et representativt utvalg av interessentene invitert til plansmie sammen med utvidet arbeidsgruppe og politikerne i Hovedutvalg for kultur, oppvekst og familie. Plansmia var organisert som et verksted eller en kafedialog planlagt på en slik måte at alle skal få komme til orde og at kreativiteten fremmes gjennom samhandling i grupper. Målet med plansmia var å engasjere kulturlivet og få innspill til planens handlingsdel. Planen var på høring hos kommunalsjefene og hos interessentene i tre uker før den ble sendt til politisk behandling i kommunestyret.

DEL 1 - Overordnede føringer for planarbeidet

1.1 Statlige og regionale føringer

FN-konvensjonen

FN-konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter fra 1966 stadfester i artikkel 15 at alle har rett til å delta i kulturlivet.

Bærekraftsmålene

Bærekraftsmålene er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe og stoppe klimaendringene innen 2030. Hovedprinsippet er at de mest sårbare skal prioriteres (Leaving no one behind). Alle må gjøre sin del av innsatsen. Arbeidet med kultur i kommunen vil være et bidrag til å nå mål 10 om mindre ulikhet. Delmål 10.2 om å innen 2030 sørge for å myndiggjøre alle og fremme deres sosiale, økonomiske og politiske inkludering, uten hensyn til alder, kjønn, funksjonsevne, rase, etnisitet, nasjonal opprinnelse, religion eller økonomisk eller annen status.

Det vil også være et bidrag for arbeidet med å nå mål 16 om fred og rettferdighet og delmål 16.10 om å sikre allmenn tilgang til informasjon og beskytte grunnleggende friheter, i samsvar med nasjonal lovgivning og internasjonale avtaler.

Kulturlova (2007)

Kulturlova gir rammene for kommuner og fylkeskommuners ansvar på kulturfeltet, og pålegger kommunene å tilgodese økonomiske, organisatoriske og informerende virkemidler og tiltak som fremmer og legger til rette for et bredt spekter av kulturvirksomhet. Lovens formål er gjennom dette å gi alle mulighet til å delta i og oppleve et mangfold av kultur.

Barnekonvensjonen og Fritidserklæringen (2016)

Fritidserklæringen bygger på barnekonvensjonens art. 13 om barnets rett til å delta i fritidsaktiviteter, kulturliv og kunstnerisk virksomhet. Erklæringen ble vedtatt i 2016 og sier at alle barn skal ha mulighet til å delta jevnlig i minst én organisert fritidsaktivitet sammen med andre.

Kulturutredningen 2014 (NOU 2013:4) – Engerutvalget

Kulturutredningen var særlig opptatt av den kulturelle grunnmuren, og foreslo et lokalt kulturløft. Engerutvalget påpeker også at det i perioden fra 2005-2014 har vært stort fokus på å bygge en kulturell infrastruktur, og at oppmerksomheten i årene fremover bør rettes mot kunstproduksjon, kvalitet og publikum.

Kulturens kraft – Kulturpolitikk for framtida, St.mld 8 (2018-2019)

Meldingen viser den overordnede politiske retningen for kulturpolitikken framover, gjør greie for prioriteringer og presenterer nye nasjonale kulturpolitiske mål.

Kulturmeldingens samfunns mål er: *Eit levande demokrati der alle er frie til å ytre seg, og der mangfald, skaparkraft og kreativitet er høgt verdsett. Eit inkluderande samfunn der kunst og kultur av ypparste kvalitet inspirerer, samlar og lærer oss om oss sjølv og omverda.*

Meldingen fremmer 8 kulturpolitiske mål:

«Eit fritt og uavhengig kulturliv som...

- *skaper kunst- og kulturuttrykk av ypparste kvalitet*
- *fremjar danning og kritisk refleksjon*
- *tek vare på og formidlar kulturarv*
- *skaper og formidlar eit kulturtilbod som blir opplevd som relevant, og som representerer befolkninga*
- *er tilgjengeleg for alle og oppmuntrar den enkelte til å oppleve og delta i kulturaktivitetar*
- *tilbyr møteplassar og byggjer fellesskap*
- *fornyar seg og viser evne til omstilling*
- *har internasjonal gjennomslagskraft og fremjar interkulturell forståing*
- *styrkjer norsk språk, dei samiske språka, dei nasjonale minoritetsspråka og norsk teiknspråk som grunnleggjande kulturberarar»*

Opplæringslova (kulturskoleloven)

Opplæringslova § 13-6 også kalt kulturskoleloven, sier at: «Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbod til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket eller kulturlivet ellers». Stortinget vedtok 5. juni 1997 paragraf 13.6 i opplæringsloven, kalt kulturskoleloven.

Rammeplan for Kulturskolen

Rammeplanen «Mangfold og fordypning» ble utgitt i full versjon i 2016. Kulturskolens tilbud skal ha høy kvalitet både faglig og pedagogisk. I framtiden skal Kulturskolen kunne tilby større fleksibilitet i organisering av sine tilbud samt gi tydeligere beskrivelser av mål, innhold og arbeidsmåter. Rammeplanen møter disse utfordringene.

Planen kategoriserer de ulike tilbudene i tre opplæringsprogram, som ivaretar aktivitet, opplæring og fordypning. Det er et mål å kunne etablere tilbud av høy kvalitet innen breddeprogrammet, kjerneprogrammet og fordypningsprogrammet. Kommunestyret har vedtatt at rammeplanen skal legges til grunn for utviklingen av Horten kulturskole.

Bibliotekplan for Vestfold

Med visjonen "Vestfoldbibliotekene – mennesker møter muligheter" har bibliotekplanen fire satsningsområder:

- Biblioteket som litteraturhus og samfunnsarena. Biblioteket skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt og skal bidra til å motvirke utenforskap.
- Biblioteket som kunnskaps- og inspirasjonsrom som gir gratis tilgang til kvalitetsressurser og som aktivt skal motvirke et digitalt skille i befolkningen.
- Det synlige og åpne bibliotek – i byen, på nett, i sosiale medier.
- Kompetanse, organisering, samdrift.

Strategisk kultur- og idrettsplan for Vestfold 2019 – 2022 (SKP)

Planens målsetting er at kulturen skal være en samfunnsbyggende utviklingkraft som er synlig og betydningsfull gjennom at den skal nå flere mennesker, prege by- og stedsutviklingen, og ved at den bidrar til å skape stolthet og tilhørighet.

Målene skal nås gjennom fire strategier:

- **Utvikling** av nye prosjekter, ny arbeidsmetodikk.
- **Kompetanse** gjennom faglig påfyll og nettverksbygging.
- **Formidling**, herunder digital formidling ved å utvikle formidlingskonsepter og ved å tilby møteplasser for formidling.
- **Bevegelse** ved å skape gode opplevelser, stimulere hele mennesket og skape tilhørighet og identitet og i tillegg mobilisere engasjement ved å inspirere og provosere og sette dagsorden i samfunnsdebatten.

1.2 - Interne føringer

Kommuneplanens samfunnsdel (2015-2027)

Samfunnsdelen gir føringer for planer og utviklingsarbeid i en 12-årsperiode frem til 2027. Planen peker på fire viktige satsningsområder for den langsiktige utviklingen av Hortensamfunnet:

- Attraktivitet
- God oppvekst
- Trygghet for innbyggerne
- Natur og miljø

Innovasjon og engasjement er verdier som skal gjennomsyre holdninger og metoder for hvordan kommuneorganisasjonen skal møte utfordringene som står foran oss.

I tillegg fremheves folkehelse og bærekraft som grunnleggende perspektiver som skal med i alt vi gjør. All planlegging i kommunen skal ha fokus på folkehelse. Og bærekraft skal være gjennomgående både økonomisk, kulturelt og miljømessig. Ressursene skal forvaltes på en god måte for kommende generasjoner.

Kommunedelplan for Horten sentrum

Hovedmålene for kommunedelplanen er å styrke et levende sentrum, som knytter seg til sjøen, og et sentrum som skal utvikles med egenart og identitet. Strategiene for å oppnå dette er blant annet å styrke byens rom og liv, samle sentrum og synliggjøre mer av Horten i Horten sentrum. Kommunedelplanen og bystrategien følges opp gjennom handlingsplan for Horten sentrum.

Bystrategi for Horten sentrum

Bystrategien ble utviklet i forbindelse med kommunedelplanen for Horten sentrum på bakgrunn av en bylivsundersøkelse. Det vektlegges her at byrom og gater skal invitere til handel, opphold og rekreasjon. Analysen vurderer de ulike byrommenes potensial og sammenhengen mellom dem, og det gis råd for hvordan disse kan utvikles og kobles bedre sammen for å styrke bylivet i sentrum. Bystrategi for Horten sentrum har som mål å skape byrom som er levende, trygge, attraktive, helsefremmende, opplevelsesrike og inkluderende.

Områdeplan Åsgårdstrand

Åsgårdstrand har siden 1800-tallet vært et samlingssted for kunstnere, og det er det ennå. Edvard Munchs liv og virke her gir byen internasjonal oppmerksomhet. Hensikten med områderegeringsplanen er å styrke bevaringen av det gamle Åsgårdstrand, og å vurdere hvilke muligheter stedet har for videre vekst og utvikling som bysenter og sted. Planen skal være et styringsverktøy for videre utvikling av Åsgårdstrand som by og tettsted og samtidig verne om stedets kulturhistoriske verdier.

Bystrategi for Åsgårdstrand

Bystrategi for Åsgårdstrand ble utarbeidet i forbindelse med områdereguleringsplanen i 2018. Bystrategien viser gjennom konkrete forslag hvordan Åsgårdstrand kan utvikle seg videre, på kort og lengre sikt og styrkes som by og tettsted. Bystrategien ønsker å utvikle Åsgårdstrand til et sted med et levende kunstmiljø der man kan oppleve kunst ute og inne, der kunst og kultur står i fokus for alle aldersgrupper, der det også er tilrettelagt for turister.

Kulturhistorisk stedsanalyse (DIVE) – Åsgårdstrand

DIVE er en analyse av kulturmiljøet i Åsgårdstrand. Den skal være kunnskapsgrunnlag for en styrket forståelse av stedets utvikling, karakter og kvaliteter. Den gir et bilde av byens kulturhistoriske betydning, for lokalsamfunnet og utad. Analysen har vurdert kulturmiljøets verdi, prioritering og tålegrense. Vurderingene fra DIVE-analysen er innarbeidet i områdereguleringsplanen og dens føringer for videre utvikling.

Kommunedelplan for idrett og fysiske aktivitet (2015-2018)

Planen omhandler perioden 2015-2018, men gir også innspill for langtidsperioden frem til 2025. Planens visjon er «Horten i bevegelse» og har et overordnet mål om at alle innbyggere skal bevege seg mer, men også at kommunen skal skape muligheter for at innbyggere med ulike forutsetninger skal kunne bevege seg mer. Visjonen peker på et samfunn som er klar til å møte morgendagens utfordringer.

Strategisk næringsplan (2015-2020)

Strategisk næringsplan vektlegger verdiene kunnskapsrik, proaktiv, løsningsorientert, forutsigbar og innovativ som egenskaper Horten kommune ønsker å bli assosiert med i næringslivet. I planperioden er seks satsningsområder prioritert:

- Attraktivitet
- Næringsklynger
- Innovasjon og kompetanse
- Næringsoffensiv
- Infrastruktur
- Regionalt samarbeid

Byregnskap for Horten sentrum

I forbindelse med revidering av Regional plan for bærekraftig arealpolitikk (RPBA) ble det i 2018 laget kunnskapsgrunnlag for sentrumsområdene i de fem største Vestfoldbyene. Rapporten sier blant annet noe om hvor mange som bor i sentrumsområdene, hvor mange arbeidsplasser som finnes her, type arealer, og hvordan det er tilrettelagt for transport, parkering og handel.

Byregnskapet er et kunnskapsgrunnlag for hvordan det skal utvikles mer attraktive sentrumsområder og skape mer byliv.

DEL 2 - Kunnskapsgrunnlag

Kulturplanen henger sammen med føringer fra statlige myndigheter og med regionalt og lokalt planverk som er beskrevet i del 1. I tillegg er medvirkning fra det lokale kulturlivet viktig for å gi planen et lokalt preg og få den til å handle om det som er viktig for Horten.

Denne planen bygger på den forrige, men er tilpasset kulturlivet og samfunnet ved overgangen til 2020.

2.1 - Evaluering av kulturplan 2015-2019

Kulturplan 2015-2019 gir oversikt over kulturfeltet og de statlige, regionale og lokale føringer som gir betingelser til kulturarbeidet i kommunen. Gjennom medvirkningsprosesser og prosesser internt i kommunen valgte man å rette fokus mot fem satsningsområder:

- Barn og unge
- Kulturenhetene som møteplass
- Samhandling med eksterne
- Kunst og kultur i det offentlige rom
- Reiseliv og kultur

Vår erfaring er at å samles rundt en plan bidrar til et mer helhetlig og strategisk kulturarbeid. Kombinasjonen av tydelige mål og tett samarbeid virker. Noe av det viktigste vi har lært underveis, er at vi må heve blikket og se langt framover, samtidig som vi må få ting til å skje her og nå. Langsiktige planer, men kort vei fra ord til handling.

Evalueringen av planen viser at kulturplanen er viktig for å stake ut en felles kurs. Planen synliggjør retningen. Kulturaktiviteter forankres i planen, og utarbeidelsen av virksomhetsplaner for den enkelte kulturenhet forenkles på denne måten. Det er enighet om at kulturplanen har bidratt til å synliggjøre kulturfeltet samlet, noe som gir et annet bilde enn om en og en enhet og aktivitet synliggjøres hver for seg. Vi vet at kultur er identitetsbygging, og kulturplanen antar vi har vært et bidrag til det.

Måloppnåelse

En gjennomgang av den forrige planens handlingsdel viser at av de 96 aksjonspunktene, er det kun 6 som ikke er gjennomført. 54 av dem er gjennomført mens 36 av dem ved opptelling i mars 2019, var i arbeid. Da var det fortsatt ni måneder igjen av planperioden, og flere av disse vil flyttes over i kategorien «gjennomført» før planperioden er over.

2.2 - Økonomi - KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering)

Nøkkeltall	Enhet	Horten		Kostragruppe 13		Landet uten Oslo	
		2018	+	2018	+	2018	+
<u>Netto driftsutgifter til kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)</u>	prosent	3,4		4,0		3,9	
<u>Netto driftsutgifter til idrett (f380+f381) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)</u>	prosent	1,0		1,4		1,3	
<u>Netto driftsutgifter til barn og unge (f231+f383) i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter (prosent)</u>	prosent	0,6		0,8		0,8	
<u>Netto driftsutgifter til allmenn kultur (f370+f373+f375+f377+f385+f386) (1000 kr)</u>	1000 kr	25 190		2 102 911		5 018 295	
<u>Netto driftsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)</u>	kr	1 806		2 260		2 354	
<u>Brutto investeringsutgifter til kultursektoren per innbygger (kr)</u>	kr	2 979		925		1 053	
<u>Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)</u>	antall	7,9		4,6		4,8	
<u>Besøk per kinoforestilling (antall) ¹</u>	antall	17,3		27,9		29,0	
<u>Barn 6-15 år i kommunens kulturskole (prosent)</u>	prosent	5,3		10,5		13,8	
<u>Omløpshastighet for bøker (antall)</u>	antall	1,0		1,1		0,7	
<u>Brutto driftsutgifter til folkebibliotek (1000 kr)</u>	1000 kr	11 862		603 465		1 506 447	

¹ Fra 2008 er besøkstall og tall for forestillinger for Bygdekinoen AS tatt med i tallgrunnlaget. Besøkstall og antall forestillinger er lagt til visningskommunen. Det vises ikke besøk og forestillinger separat for norske filmer for Bygdekinoen. I disse kommunene er visningsted satt lik en kinosal.

Rapporteringen viser at Horten kommune bruker noe mindre på kultur per innbygger enn sammenlignbare kommuner. Finansiering av Kulturskolen peker seg ut som spesielt lav, og vi ser at antallet elever på Kulturskolen er noe lavere enn i sammenlignbare kommuner. Besøkstallene på kino og på biblioteket ligger en del over. Brutto investeringsutgifter i Horten er en del høyere enn gjennomsnittet for landet og for KOSTRA-gruppe 13. Dette viser de politiske investeringene som er gjort de siste år på biblioteket, i Rådhuskvartalet i Åsgårdstrand og i Kulturkvartalet i sentrum.

2.3 - Kulturliv og kulturarbeid

2.3.1 - Nasjonale trender og utviklingstrekk i kultur og samfunn

Nær halvparten av den norske befolkningen deltar i kulturlivet. Stortingsmelding 19 (2018-2019) sier at en aktiv kulturpolitikk i fremtiden må bidra til å lokke folk ut av egen kulturelle komfortsone.

Kulturdepartementet har i forbindelse med Stortingsmelding 19 fått InFuture til å gjennomføre en fremtidsanalyse som antyder at:

- Kulturens rolle i samfunnet blir viktigere, blant annet fordi mennesker møtes fysisk i mindre grad enn før. Samfunnet har utviklet seg fra å være ett stort fellesskap til mange små.
- Næringslivet er i en positiv utvikling hvor læring og skaperkraft blir viktigere for å kunne bli med i den teknologiske omstillingen. Her kan kultursektoren bidra.
- Kulturbruken til publikum er i endring, og finansieringa vil antagelig bli mer utfordrende. Holdningene blant folk om støtte til kultur er avhengig av om de er kulturbrukere selv.

Norske husholdninger har faktisk redusert sitt forbruk av kultur dobbelt så mye som gjennomsnittet for andre europeiske land². Samtidig er opplevelser mer etterspurt og et rikt kulturliv tiltrekker talenter som bidrar til å skape attraktive byer og regioner³.

Norsk kulturbarometer⁴ tallfester noen utviklingstrekk:

- Økningen i kulturbruken er størst blant de voksne, aldersgruppen 37-79 år
- Kino er det kulturtilbudet de aller fleste har et aktivt forhold til. Nesten tre fjerdedeler av oss går på kino minst en gang i året
- Andelen som går på konsert har økt jevnt i perioden 1991 til 2016. Det ser ut til å være en trend at folk vil oppleve musikk live. Vi kan også se en liten økning over tid for antall besøkende på ballett- eller danseforestillinger
- Andelen som besøker teater, musikal eller revy har økt, fra 45 prosent i 2012 til 50 prosent i 2016

Vi har mer tilgang til kunnskap og kultur enn noensinne, mye av det hjemmefra med PC, nettbrett eller mobil. De siste årene har det skjedd store endringer i rammevilkårene i kultur- og kunnskapssektoren. Musikk, film, aviser og bøker digitaliseres ⁵ (Nasjonal bibliotekstrategi). Et eksempel er at nedlastinger av e-bøker økte med 13% fra 2016 til 2017⁶ (Kulturstatistikk 2017). Mye av den kulturelle deltakelsen flytter seg fra fysiske rom til digitale rom. Med dette åpnes muligheten for at folk kan delta i kulturelle møteplasser over hele verden. Men også i en digital tid er det behov for fysiske møteplasser⁷ (Stortingsmelding 19).

Frivilligheten står sentralt i kultur-Norge. Neste fase av frivillighet vil ha større vekt på digitale plattformer. Eksempler er spill, musikk og visuelle produksjoner. Samproduksjon med publikum kan bli viktigere i fremtiden for å engasjere publikum⁸.

Det blir viktigere å øke kulturens tilgjengelighet, blant annet ved å utnytte digitale muligheter. For eksempel filmer National Theatre Live britiske teateroppsetninger og sender dem i sanntid til 2500 kinoer i 60 land (PR Newswire, 2018). Dette bidrar til at flere får oppleve teater, også fysisk sammen med andre mennesker⁹. Utvikling av digital teknologi, som virtuell virkelighet (VR) og utvidet virkelighet (AR), kan også bidra til å forsterke kulturbruk¹⁰.

Strategi for kultur og reiseliv¹¹ løfter også frem kulturturismen som et bidrag til lokal og regional verdiskaping og utvikling. Og direktør ved kunstmuseene i Bergen (KODE), Petter Snare, skriver i en artikkel i Bergens Tidende at kulturturismen er blant de raskest voksende markedene. Denne kategorien turister antas å ha en høy betalingsvillighet, være mer aktive, bli lenger, og de reiser oftere flere sammen ifølge Norges turistundersøkelse fra 2016.

Tid har blitt et knapphetsgode for mange nordmenn. Kunst og kultur er et sted der vi kan finne den nødvendige balansen og den gode livsrytmen i et dagligliv som ellers for mange er preget av hastverk og rastløshet ¹².

Ved overgangen til 2020 kan man ikke unngå å nevne det grønne skiftet som et utviklingstrekk. Det påvirker folks arbeid og dagligliv, og det stiller krav til endring av vaner og bevisste valg. Redesign og bytting er blitt in, og forbrukere oppfordres til å handle lokalt og reise mindre.

2.3.2 - Kulturlivet i Horten

Telemarksforskning har målt attraktivitet i flere norske kommuner gjennom flere år. I ståstedsanalysen de gjennomførte for Horten kommune mai 2019 oppsummerer de attraktivitetsanalysen og sier at Horten har vært omtrent middels attraktiv for næringsliv og

bosetting de siste ti årene, og hatt en lav attraktivitet som besøkssted de siste årene. Samtidig er tilliten til kommunen høy i næringslivet og i frivillig sektor sammenlignet med andre kommuner, og en relativt høy andel er stolte av kommunen. Høy tillit kombinert med en sterk og positiv stedsidentitet er tegn på at kommunen gjør mye riktig i arbeidet med vekst og utvikling.

Norsk kulturindeks¹³ samler tall knyttet til kultur, som kunstnertetthet og kunstnermangfold, besøkende på museer, antall kulturarbeidere og utlån på biblioteket. Det er 37 indikatorer for kommunens kulturtilbud og deltakelse, og det måles om de påvirkes av strukturelle faktorer. Samlet er Horten i 2018 rangert som den 52. av 422 kommuner, og vi har sakte men sikkert krøpet oppover på listen de siste tre år.

Horten kommune har tre unike attraksjoner hvorav to av dem har internasjonal interesse. I Kunstnerbyen Åsgårdstrand har vi Munchs hus, det eneste stedet i verden vi kan se hvordan vår mest berømte kunstner levde. På Borre har vi vår store vikingarv. Borrehaugene og skipsfunnene danner sammen med Midgard vikingsenter og Gildehallen rammene for historisk formidling av vikingkulturen. Området er også sted for vikingmarkeder, kultur- og musikkfestivalen Midgardsblot og filmminspillinger. Karljohansvern, hvor Den norske marines hovedbase lå fra 1850 til 1963, er et av våre mest besøkte områder for kultur - og naturopplevelser. Det er kunst og håndverk, turstier, rekreasjonsområde, mat og drikke, konserter, Preus museum, Marinemuseet og flere andre museer og gallerier. På området arrangeres noen av de mest besøkte arrangementene i kommunen - Fyrverkerikonserten, Jul på Karljohansvern og Vervenfestivalen.

Kunst og kultur medvirker til fortellingen om hvem vi er. For en liten by og et lokalsamfunn er fortellingen om de som bor der limet, det som holder folk sammen, bygger identitet og en følelse av å høre til. Det er mange historier, men det er tre vi ønsker å fremheve til besøkende – den om Munch, den om vikingene og den om marinebyen Karljohansvern.

Kultur i Horten utøves av profesjonelle og av amatører, av elever på visuelle kunstfag og av kunstnere bosatt i kunstnerboligene i Åsgårdstrand, av band som står på hovedscenen på Vervenfestivalen og av unge og lokale band på vår egen scene på Kulturhuset 37. Scenekunsten er så populær at de lokale gruppene har ventelister, og interessen for dans på byens to dansstudioer er stor. Korpsmiljøet i Horten står sterkt gjennom antall skolekorps og amatør/voksenkorps. Horten er også tilholdssted for Kongelige norske marines musikkorps, et av de dyktigste og mest synlige korpene i Norge.

Men som en av deltakerne på plansmia sa; Horten er litt “nedpå - det må vi ta vare på”. Et kjennetegn ved Hortens kulturliv er også at det er mange mindre kulturaktiviteter, og de er som oftest initiert av enkeltpersoner eller særinteresser som organiserer seg og inviterer folk med.

Sammen med ideelle foreninger og profesjonelle arrangører har vi etablert begrepet Festivalbyen Horten. Begrepet ble skapt i en erkjennelse av at det knapt finnes den musikkgenre vi ikke feirer med en festival eller to: Vi har festivaler for pønk, pop, rock og blues, for klassisk musikk, svartmetall og korps og til og med Bastøy fengsel har sin egen musikkfestival. Vi har Kanalrock, Vervenfestivalen, og Horten Kammermusikkfest, som er godt etablert, i tillegg til Midgardsblot som også har internasjonal appell. Kommunen har som en strategi i kommuneplanens samfunnsdel at den skal støtte utviklingen av Festivalbyen Horten. Det krever vedlikehold av gode samarbeidsrelasjoner mellom næringsliv, frivillighet og kommune.

Politikerne har de siste årene satsset på biblioteket med overgang til Litteraturhusbibliotek, cafe og meråpent tilbud. Besøktallet på biblioteket har gått opp med drøyt tretti prosent siden forrige kulturplan ble vedtatt. Samtidig går utlånet noe ned. Det viser tydelig behovet for fysiske møteplasser, og det viser at politisk satsing gir resultater.

Det nyrehabiliterte Kulturkvartalet midt i sentrum er en annen møteplass. Kvartalet skal fylles med kulturskole, selvorganiserte og organiserte ungdomsaktiviteter, og her vil også de tilrettelagte tilbudene ligge. Mye av aktiviteten i kvartalet vil det være kommunen som står bak, en god del vil være i samarbeid med lag og foreninger eller enkeltpersoner.

Hvem deltar i kulturlivet i Horten?

Norsk publikumsutvikling gjennomførte i 2018 en analyse av kulturpublikum i Vestfold¹⁴. Den viser at kvinner deltar mest, de eldste går aller hyppigst, og vestfoldinger deltar i snitt på ett kulturarrangement hver annen måned.

Med utgangspunkt i åtte segmenter med ulike særtrekk, interesser og preferanser hva gjelder kulturopplevelser, kategoriseres kulturpublikummet ut fra deres svar på en rekke spørsmål. På den måten kan man se hva som kjennetegner de som deltar i kulturlivet, og man kan se hva som kjennetegner grupper som deltar lite i kulturlivet.

Av de spurte i Vestfold, svarer

- nærmere 50% at drar på kunst- og kulturtilbud hele året, mens 24% foretrekker sommeren
- 48% ønsker kulturopplevelser i nærheten av der de bor
- over 50% at de ønsker å gå mer på kulturarrangementer enn de gjør i dag

For at de skal gå på flere eller oftere på kulturarrangementer, sier de at de viktigste faktorene er

- tilgangen på arrangementer som passer deres interesser
- rimeligere billetter
- det å ha noen med interesser for kulturarrangementer å gå sammen med

I Horten er det noen flere fra det segmentet de kaller «perspektiv», og noen færre fra segmentet «underholdning» enn i resten av fylket. Totalt sett er det flest fra segmentet «perspektiv» som deltar i kulturlivet i Horten. Det som kjennetegner dette segmentet, er at de dyrker særinteresser, ønsker økt kunnskap og fordyper seg i ett tema. De har ofte faste rutiner og vaner knyttet til kulturopplevelser og lar ikke omgivelsene diktere hva som er riktig eller viktig.

I disse funnene kan vi kjenne igjen kulturlivet i Horten med festivaler, arrangementer og foreninger for mange særinteresser.

I kommunalt kulturarbeid er det minst like interessant å vite hvem som er på kulturarrangementer, som hvem som ikke er der. Det er i de segmentene vi må jobbe dersom vi skal nå Kulturlovas formål om å gi alle mulighet til å delta i kulturlivet.

² InFuture, "Fremtidens kultur i et brukerperspektiv."

³ Ericsson, Birgitta and Hauge, Atle, Kulturelle næringer- innovasjon og lønnsomhet.

⁴ SSB, "Norsk kulturbarometer 2017."

⁵ Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, "Nasjonal Biblioteksstrategi 2020-2023- Rom for Demokrati Og Dannelse."

⁶ SSB, "Kulturstatistikk 2017."

⁷ Kulturdepartementet, "Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens Kraft- Kulturpolitikk for Framtida."

⁸ InFuture, "Fremtidens kultur i et brukerperspektiv."

⁹ Bakhasi, Hasan and Whitby, Andrew, "What Impact Does Live Broadcasting Have on Theatre Attendance?" 10 InFuture, "Fremtidens kultur i et brukerperspektiv."

¹¹ Kulturdepartementet and Nærings- og fiskeridepartementet, "Strategi for kultur og reiseliv."

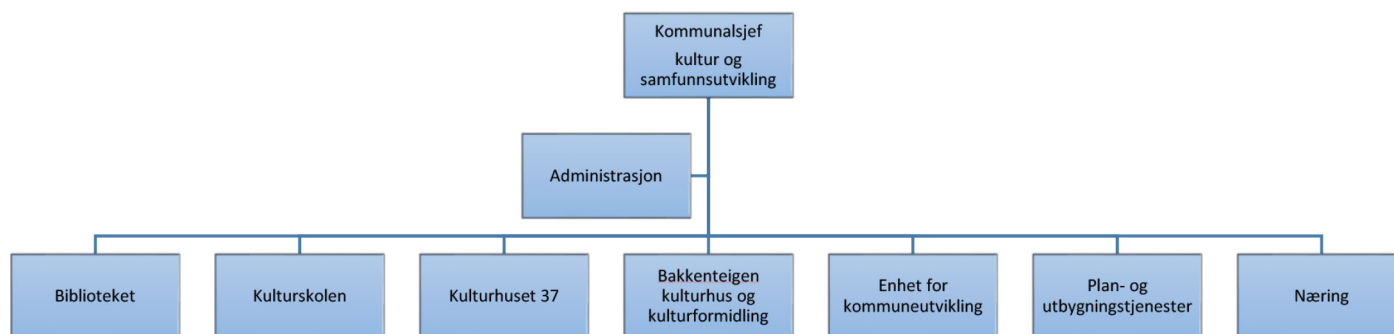
¹² Kulturdepartementet, "Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens Kraft- Kulturpolitikk for Framtida."

¹³ Telemarkforskning, "Norsk Kulturindeks."

¹⁴ Norsk publikumsutvikling, "Publikumsatlas Vestfold."

2.3.3 - Kultur i Horten kommune

Kommunens organisering – kommunalområdet Kommunalområdet kultur og samfunnsutvikling

De fire kulturenhetene er organisert i Kommunalområdet kultur og samfunnsutvikling. Enhetslederene har faste fagmøter for å sikre samarbeid på tvers. I kommunalområdet inngår også næringsjef, Enhet for kommuneutvikling (EKU) og Plan- og utbygningstjenester. EKUs ansvarsområder er kommuneplanarbeid, folkehelse, byutvikling og miljø. Kommunalområdet skal bidra til gode løsninger for den enkelte innbygger og for samfunnet, og være en ressurs og koordinator for kommunens langsiktige utvikling som samfunn og organisasjon.

Kommunalområdet etterstreber å være «ikke helt A4». Vi skal våge å tenke utenfor boksen og være kreative. Vi skal tenkte langsiktig, men handle her og nå. Dette ser ut til å være en god kurs, og det tenker vi å fortsette med.

Hver eneste uke leverer enhetene tjenester til innbyggerne. Det er lovpålagte tjenester som kulturskole, Den kulturelle skolesekken og bibliotekstjenester, og det er tjenester som er politisk bestemt at skal gjennomføres, som feriekubb, ungdoms- og tilrettelagte tilbud på Kulturhuset 37, forskjøning av byen, arena for Fribyforfatter, kulturtilbud i Bakkenteigen kulturhus og utvikling av kunstnerbyen Åsgårdstrand.

Sensommeren 2019 åpnet Kulturhuset 37 igjen etter to års rehabilitering. Med dette er en del av Kulturkvartalet klart. Neste ledd er den røde bygningen hvor Kulturskolen skal flytte inn i løpet av 2020. Kulturkvartalet midt i byen vil gi byen og innbyggerne et levende tilbud i sentrum på dagtid og kveldstid. Utviklingen av Kulturkvartalet som aktivitets- og møteplass og som opplæringsarena, vil være et viktig og prioritert arbeid i planperioden og vil forankres i virksomhetsplanene.

For tiden pusser vi også opp det gamle ærverdige rådhuskvartalet i Åsgårdstrand. De fire byggene og amfiet mellom dem fyller vi med Munch-formidling, byhistorisk formidling, konserter, gallerivirksomhet, og kunstproduksjon i tre kommunale atelierer. Våren 2020 åpnet vi i tillegg et digitalt Munch-senter i det gamle rådhuset. Politikerne har bevilget om lag ti millioner kroner til oppussingen av kvartalet og fem millioner kroner til etableringen av Munch-senteret. Vi ønsker oss et levende rådhuskvartal med helårsdrift.

Kommunen har tre scener – den største på Bakkenteigen, en i biblioteket og en på Kulturhuset 37. I tillegg etableres en sommerscene i Åsgårdstrand og under Fyrverkerikonserten benyttes utescenen, Vollane. Det vil også bygges inn en kammersal i kulturskolens lokaler, som kan romme nærmere 100 tilhørere. Gjennom hele året fylles scenene med musikk av mange slag, debatt, litteratur, underholdning, lyrikk, barneteater og voksenteater og en gang i måneden er Scene 37 åpen for ungdom som har lyst å prøve seg for publikum. Skulle arrangementet som skal gjennomføres kreve en annen type scene så samarbeider vi med næringslivet.

Virkemidler i kulturpolitikken i Horten kommune

Kommunen skal ifølge Kulturlova sørge for organisatoriske, økonomiske, informerende eller andre relevante virkemiddel og tiltak som fremmer et bredt spekter av kulturvirksomhet lokalt.

Kommunen bidrar gjennom å delta og gjennom å drifte, gjennom å bidra med ressurser og kompetanse på feltet, samt stimulere til å utvikle aktivitet. Noen konkrete virkemidler som tas i bruk for å styrke vedtakene i kulturplan er:

- Kulturmidler (ca. 1 mill. / år)
- Spiremidler (ca. ½ mill. / år)
- Rabatterte plasser for lavinntektsfamilier ved Kulturskolen
- Frivilligprisen
- Kultur- og talentpris
- Midgardkonkurransen
- Kunstnerboliger i Åsgårdstrand
- Utleie av sju atelierer i Åsgårdstrand
- Kunstnerstipend inklusiv utstillingsplass i Galleri ASK
- Juryert galleri i Åsgårdstrand (Galleri ASK)
- Frivillighetens mulighet for å låne lokaler
- Øvingsrom for band i Kulturhuset 37
- Kurs, opplæring og workshops
- Arrangørforum
- Bolig og arbeidsplass til Friby-forfatter
- Utgiftsdekning til dirigent til skolekorpene
- Tre scener

2.3.4 - Andre kulturaktører i kommunen

Kulturlivet i Horten består av næringsliv, frivillige lag og foreninger og kommunens tjenestetilbud som blant annet omfatter bibliotek, kulturhus, kulturscener, galleri og kulturskole. Det er private tilbud, utøvende kunstnere, profesjonelle og amatører, statlige kunstinstitusjoner og fylkeskommunale kunstinstitusjoner. Bidragsyttere er mange, og Horten ville ikke vært den kulturkommunen og festivalbyen den er i dag om ikke disse hadde spilt på lag og hatt et felles ønske om at Horten skal være et godt sted å bo, leve og besøke.

Foreningen #HortenLove jobber for å gjøre kommunen enda mer attraktiv for de som bor her, de som er på besøk og de som driver næring. Foreningen ønsker å bidra til en levende kommune og til stolte innbyggere. Dette gjør de blant annet gjennom en kalender hvor mye av det som skjer i kommunen legges inn og som gjør det enklere å orientere seg.

Regionale/statlige aktører

I kommunen har vi profesjonelle, statlige kulturaktører som er viktige bidragsyttere for å gi innbyggerne gode kulturopplevelser. Det er Kongelig norske marines musikkorps, Preus museum og Marinemuseet. I tillegg er Forsvaret gjennom Forsvarsbygg forvalter av områder på Karljohansvern som brukes til kulturformål, kulturhistoriske bygninger som benyttes til kulturbasert næring og Midgard vikingsenter som kompetansesenter og formidler av vikingarven på Borre.

Kulturbasert næring

Flere private aktører satser på kultur i Horten sentrum, på Nykirke og i Åsgårdstrand. På Karljohansvern finner vi blant annet Stiftelsen Sjømilitære Samfund Kulturarv og Stiftelsen KNM Narvik. Aktørene tilbyr teater, foredrag, konserter eller andre typer arrangementer, ofte kombinert med servering av passende mat og drikke. De skaper møteplasser for innbyggerne og bidrar med arbeidsplasser og verdiskapning.

Frivillig kulturliv

Hortens innbyggere deltar i kor og korps, de spiller teater, brettspill og rollespill, de danser og utøver kulturelle aktiviteter fra det stedet de kommer fra. Ganske mange leser, skriver og formidler lokalhistorie, og veldig mange er med på å arrangere en eller annen festival. Horten ville aldri vært det samme hvis ikke så mange mennesker hadde engasjert seg og invitert andre inn i deres fellesskap.

Totalt er det 210 frivillige lag og foreninger i Horten.

Kommunen støtter opp om den frivillige aktiviteten gjennom en del av de virkemidlene som har blitt nevnt. Flere av kulturenhetene har samarbeid med ulike frivillige aktører, på fast basis eller knyttet til enkeltarrangementer.

2.3.5 - Samhandling og samarbeid

Kommunen kan bidra med økonomiske tilskudd, er med og setter i gang, låner ut lokaler og utstyr og har nettverk som kan bidra til å sette folk i kontakt med hverandre. Næringslivet har lokaler, midler og vilje til å satse. Frivillige lag og foreninger har mennesker med tid og lyst og engasjement i tillegg til kunnskap og kompetanse om akkurat det de driver med. De regionale og statlige institusjonene har høy fagkompetanse og et ønske om å formidle den. Fra utviklingsområde til utviklingsområde og arrangement til arrangement, må man finne samarbeidsaktørene som til sammen kan bidra til det beste resultatet. Kommunen skal være bevisst sin rolle og ikke overta der næringsliv kunne utvikle noe eller frivillige fint klarer seg på sin måte.

Synergiene mellom de statlige kulturaktørene og kulturnæringene i kommunen er merkbare, og Horten kommune må i samarbeid med aktørene videreutvikle disse. Kommunen og lokalsamfunnet har en viktig rolle i påvirkningsarbeidet for å sikre de statlige aktørene forutsigbare og gode rammevilkår.

2.3.6 - By- og stedsutvikling

Horten sentrum skal styrkes og utvikles videre som kommunens urbane tyngdepunkt. Kommunedelplan for Horten sentrum vektlegger byrom og byliv. Formålet med planen er å styrke og utvikle Horten sentrum som en attraktiv by å bo i, besøke og drive næring i. Sentrumsplanen er en overordnet og langsiktig plan som ivaretar en helhetlig og bærekraftig utvikling av kommunen. Gehls bystrategi for Horten sentrum er en retningsgivende plan for utvikling av de mest sentrale

byrommene og gatene, hvor hvert byrom er beskrevet med identitet og prinsipper for den videre utvikling. Kommunens arbeid med å styrke et levende sentrum pågår hele tiden. Det skjer gjennom planarbeid, men også gjennom oppfølging av konkrete tiltak fra handlingsdelen til sentrumsplanen og bystrategien. I dag består «det gode liv» av mer enn eget hus og egen hage. Horten må også tilby «urbane kvaliteter» i kombinasjon med godt oppvekstmiljø, handel, kultur, arbeid og rekreasjon. Å styrke byen som møteplass er ett av flere virkemidler for å trekke flere mennesker til byen. Kommunen ser allerede positive effekter av tiltak som er gjennomført, men det er fremdeles mye som kan gjøres for å styrke et attraktivt og levende sentrum.

Åsgårdstrand har siden 1800-tallet vært et samlingssted for kunstnere, og det er det ennå. Edvard Munchs liv og virke her gir byen internasjonal oppmerksomhet. Kunstnerbyen Åsgårdstrand har et kulturhistorisk særpreg som skal ivaretas og styrkes. Stedet skal også utvikles videre som by og tettsted, både for de som bor her og de som kommer på besøk. I den sentrale delen av Åsgårdstrand har det de siste årene vært gjennomført en kulturhistorisk stedsanalyse (DIVE) som forteller i dybden om stedets rike kulturhistorie, og som gir retning for hvordan dette kan styrkes i stedets videre utvikling. Det har også blitt utarbeidet en områdereguleringsplan for Åsgårdstrand (2018) som legger føringer for bevaring av kulturmiljøet og viser retning for videre utvikling.

Kommunen har i samarbeid med innbyggerne utarbeidet bystrategi Åsgårdstrand (2016) som retningsgivende for hvordan stedet kan videreutvikles.

2.3.7 - Kulturarv

Kulturminner er spor etter menneskers liv og virksomhet som er etterlatt i omgivelsene, og er ikke aldersbestemt. Noen spor er uerstattelige og verdifulle kilder til kunnskap. Andre omtales som immaterielle, det kan være tro, sagn, tradisjoner eller hendelser som også kan være viktige bidrag til å forstå tidligere tider og samfunnsutvikling.

Horten kommune har flere kulturminner og kulturmiljøer, både av lokal verdi, men også av regional, nasjonal og internasjonal verdi. Karljohansvern, der historien om Horten startet da byen ble grunnlagt som et resultat av marinens virksomhet og etableringen av marineverft i 1891 og hovedbase for Marinen fra 1850, er historisk viktig for kommunen og for regionen. I dag fremstår området som et helhetlig militært etablissement som dokumenterer den militære utviklingen gjennom hele 1800-tallet.

Vikingskipfunnene på Borre og Munchs Hus i Åsgårdstrand er eksempler på det siste. Viktige kulturskatter er middelalderkirkene på Borre og Nykirke, og Løvøykapellet.

DEL 3 – Handlingsdel 2020-2024

På plansmia spurte vi deltakerne hva de tenkte ville kjennetegne fremtidens kulturopplevelser. Dette ble svarene. Størrelsen på fonten avhenger av hvor mange som svarte akkurat det.

Satsningsområdene og handlingsdelen har blitt til gjennom prosesser i arbeidsgruppen, i utvidet arbeidsgruppe med kollegaer fra flere fagfelt i kommunen, og etter innspill fra plansmia. En del av de konkrete tiltakene fra plansmia vil ikke synes i handlingsdelen. Det er ikke fordi vi ikke mener det er en god idé, men fordi kommunens rolle i dem vil være som støttespiller til initiativ fra næringsliv eller innbyggere.

Noen punkter faller naturlig å ta med da det er utviklingsområder eller de utpeker seg i styrende dokumenter. Andre er ønsker og behov som er meldt fra lag og foreninger, kunstnere, kommunens ansatte, politikere eller andre innbyggere. Handlingsdelen skal synliggjøre et arbeidsfelt som ivaretar målene i kommuneplanens samfunnsdel med bærekraft og folkehelse som bærende grunnprinsipper. Og med innovasjon og nytenkning som grunnlag for å få til utvikling. En del av det innovative arbeidet på kulturfeltet vil være digitalisering. Helt hva dette innebærer i fremtiden kan vi ikke si med sikkerhet, men det er sannsynlig at vi i fremtiden vil oppleve at både noen møteplasser og noe av kulturformidlingen digitaliseres.

Handlingsdelen er organisert i fire satsningsområder med tilhørende mål og tiltak:

- Barn og unge
- Kultur som møteplass
- By- og stedsutvikling
- Kulturturisme

Samarbeid mellom kommunen, private aktører, profesjonelle kunstnere, regionale institusjoner og frivillig sektor er helt avgjørende for at vi skal nå de målene som er satt. Det er en forutsetning for å få til de tiltakene som handlingsdelen presenterer. De konkrete tiltakene i handlingsdelen er kommunen ansvarlig for, men veldig mange forutsetter samarbeid med andre.

Noen mål eller handlinger vil kjennes igjen fra andre planer. De er tatt med for å kople dem til det kommunale arbeidet med kultur.

Handlingsdelen er en beskrivelse av prioriterte tiltak i planperioden. Noen av tiltakene i planen kan finansieres innenfor eksisterende budsjettammer. Andre tiltak vil kreve økt bevilgning. Innfasingen av slike tiltak avhenger av budsjettmessig handlingsrom og prioritering og vil vurderes i forbindelse med fremtidige budsjettframleggelse.

SATSNINGSOMRÅDE 1: Barn og unge

Kulturhuset 37 er nylig rehabilitert og i løpet av planperioden flytter Kulturskolen tilbake til samme kvartal. Utviklingen av Kulturkvartalet som en spennende kultur møteplass midt i byen, blir derfor et viktig og prioritert arbeid i planperioden. Her skal byens befolkning inviteres inn, og barn og unge gis talentutviklingsmuligheter og tilbud om lavterskel-aktiviteter. Barn og unge skal prioriteres der, og de skal også gis tilbud på skolen gjennom Den kulturelle skolesekken og på biblioteket. I tillegg skal de gis mulighet til å drive selvorganiserte fritidsaktiviteter.

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Barn og unge skal lett kunne finne informasjon som vedrører dem om det som skjer i kommunen	<ul style="list-style-type: none">• Målgrupperette digital informasjon til ungdom• Involvere ungdom i markedsføring rettet mot ungdom• Ta i bruk en digital løsning hvor både organisert og uorganisert aktivitet kan legge ut informasjon	Kulturhuset 37 Biblioteket Program for folkehelse – fritid og frivillighet Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	I løpet av planperioden
Barn og unge skal få medvirke i prosesser som vedrører dem	<ul style="list-style-type: none">• Involvere ungdom gjennom brukerråd i tjenestene• Jobbe systematisk med brukermedvirkning og brukerundersøkelser i tjenestene våre for å kvalitetssikre og utvikle	Kulturhuset 37 Biblioteket Kulturskolen Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	Løpende
Legge til rette for at unge mennesker kan bidra i det lokale kulturlivet	<ul style="list-style-type: none">• Ansette unge medarbeidere på Kulturhuset 37• Etablere trainee-ordning for unge arrangører• Arrangementer/festivaler i kommunens regi• Legge til rette for at unge organiserer aktiviteter for unge, blant annet gjennom å etablere bookinggruppe på Kulturhuset 37	Kulturhuset 37 Biblioteket	I løpet av planperioden
Utvide tilbudet til barn i skolens ferier	<ul style="list-style-type: none">• Tilby flere typer aktiviteter i Ferieklubben, i samarbeid med frivillig sektor eller kulturinstitusjonene i kommunen• Tilby aktiviteter i Kulturkvartalet og på biblioteket i feriene• Utvikle konseptet Sommerles• Kulturhuset 37 vurderes å hold åpent 1. og 17.mai	Kulturhuset 37 Biblioteket	Løpende
Utvide tilbudet til ungdom i skolens ferier	<ul style="list-style-type: none">• Tilby aktiviteter i biblioteket og i Kulturkvartalet i feriene	Kulturhuset 37 Biblioteket Kulturskolen	Løpende

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Gi ungdom mulighet for selvorganisert aktivitet	<ul style="list-style-type: none"> • Arrangere temakvelder for ungdom på spillrommet 37 • Tilby øvingslokaler for band • Fulle Kulturkvartalet med aktiviteter og workshops i samarbeid med brukerne 	Kulturhuset 37 Biblioteket Kulturskolen	Løpende
Tilby organisert undervisning og opplevelser i flere uttrykksformer med en kvalitet som inspirerer	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere nye og videreutvikle eksisterende tilbud i Kulturskolen innenfor teater, dans, musikk og kreativ skriving • Utarbeide temaplan for Kulturskolen • Bidra til å styrke skolekorpene gjennom dirigentordningen 	Kulturskolen Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	I løpet av planperioden
Legge til rette for at barn og unge får tilgang til en bred palett av kulturopplevelser med høy kvalitet som inspirerer til egen kunstnerisk utvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle og trygge drift av Midgardkonkurransen, komposisjonskonkurransen, «Ungt klassisk publikum», mesterklasser og tekstkonkurransen • Bidra til å gjøre «Flere farger» eller «Fargespill» til et permanent tilbud • Videreutvikle Den kulturelle skolesekken 	Kulturskolen Kulturhuset 37 Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	I løpet av planperioden / løpende
Gi barn og ungdom tilgang til kulturteknologiutstyr som bidrar til kunstnerisk utvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Igangsette arbeidet med å etablere eksperimentarium/workshoprom for kulturteknologi innen musikk, visuell kunst, video osv. 	Kulturskolen	I løpet av planperioden
Bruke teknologi i kunst- og kulturoplæringen	<ul style="list-style-type: none"> • Utvide Kulturskolens tilbud til også å ta i bruk digitale elementer gjennom å tilby kurs eller workshops i musikkteknologi til ungdom 	Kulturskolen	I løpet av planperioden
Barn og unge i hele kommunen skal ha mulighet til å delta i kulturaktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Senke økonomisk og fysisk terskel for å delta på kulturarrangementer gjennom god planlegging • Barn og unge prioriteres ved utlån av teknisk utstyr • Barn og unge prioriteres ved tildeling av kulturmidler • Videreføre og styrke opplevelskort-ordning • Etablere utlansordning for aktivitetsutstyr • Videreutvikle program for Den kulturelle skolesekken • Tilby tilrettelagte kulturtilbud for barn og unge med spesielle behov • Skape trygge møteplasser som legger til rette for mangfold i forhold til kjønn, seksualitet, etnisitet, funksjonsevne, alder, religion, økonomisk eller annen status, gjennom både relevante kompetanse- og strukturelle tiltak 	Kulturskolen Kulturhuset 37 Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Biblioteket Program for folkehelse – fritid og frivillighet	I løpet av planperioden

SATSNINGSOMRÅDE 2: Kultur som møteplass

Horten kommune med egen aktivitet, kulturbasert næring og frivillig sektors tilbud har til sammen mange møteplasser for folk i ulike aldre og med ulike interesser. Møteplassene skaper kultur og fellesopplevelser, og er viktige også i et folkehelseperspektiv. Kommunen vil legge til rette for at flere kan delta på møteplassene.

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Etablere og utvikle lokale møteplasser	<ul style="list-style-type: none"> Tilrettelegge for møteplasser ved bruk av virkemidler som kulturmidler og spiremidler og ved utlån av utstyr og lokaler der det er mulig Utvikle nye møteplasser i eksisterende bygg i samarbeid med brukere og i takt med samfunnsutviklingen Sikre at Spillrommet 37 går fra prosjekt til drift Sørge for at Spillrommet 37 skal være en ressurs for foresatte og andre som jobber med unge Teste ut E-sport i samarbeid med idrettsforeninger Utvide kulturtilbudet til å inkludere tettstedene 	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Kulturhuset 37 Biblioteket Program for folkehelse	I løpet av planperioden
Gi forutsigbare rammevilkår til frivillig sektor	<ul style="list-style-type: none"> Etablere mulighet for å låne utstyr til arrangementer og aktiviteter Se på muligheter for å leie ut Bakkenteigen kulturhus til redusert pris til lokale aktører Videreutvikle Festivalbyen Horten gjennom å se på muligheter for å legge til rette for fast infrastruktur der festivaler arrangeres 	Kulturhuset 37 Biblioteket Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	I løpet av planperioden
Bidra til nettverksbygging mellom kulturarrangører i kommunen	<ul style="list-style-type: none"> Vitalisere arrangørforum og invitere inn flere grupper, blant annet ungdom og studenter 	Kulturhuset 37 Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	2020
Få flere innbyggere til å delta i kulturlivet	<ul style="list-style-type: none"> Gjøre det enklere å oppsøke kulturarrangementer eller en kulturarena alene 	Biblioteket Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	Løpende
Fremme ytringsfrihet og demokrati	<ul style="list-style-type: none"> Invitere en Friby-forfatter til Horten hvert andre år Sette opp arrangementer på biblioteket med temaer knyttet til ytringsfrihet og demokrati 	Biblioteket	Løpende
Informasjon og markedsføring	<ul style="list-style-type: none"> Nå nye grupper gjennom målrettet markedsføring Samordne deler av markedsføringen for kommunens scener 	Biblioteket Kulturhuset 37 Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Kulturskolen	Løpende

SATSNINGSOMRÅDE 3: By- og stedsutvikling

Kultur er en viktig faktor for hvor attraktiv en kommune fremstår. For trivsel, stolthet og tilhørighet hos de som bor der. Og for stedets evne til å fremstå som et attraktivt sted å besøke for de som er innom for kortere eller lengre perioder. I arbeidet med by- og stedsutvikling er samarbeidet med Enhet for kommuneutvikling viktig. Kommunedelplanen for Horten sentrum anbefaler at kunst og kultur er prioriterte faktorer i byutviklingen

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Sikre at Bakkenteigen kulturhus tilbyr forestillinger av høy kvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Arrangere teater, show og konserter gjennom hele året. Programmet skal inneholde både lokale og nasjonale artister, og tilrettelegge for aktører som tilbyr arrangementer av høy kunstnerisk kvalitet, herunder Riksteatret og Kongelige norske marines musikkorps 	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	Løpende
Bidra til at kulturen dukker opp der folk er	<ul style="list-style-type: none"> • Tilrettelegge for pop-up kultur innen ulike sjangere • Tilby minimum to «.....for 100»-aktiviteter hvert år 	Biblioteket Kulturskolen Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	Løpende
Utvikle urbane byrom for å skape opplevelser i sentrum	<ul style="list-style-type: none"> • Fylle Kulturkvartalet i Storgata 37 med liv og innhold • Etablere og videreutvikle gratis møteplasser i sentrum • Legge til rette for fri og utøvende kunst i det offentlige rom • Utvikle biblioteket som et urbant byrom 	Kulturadministrasjonen Biblioteket Kulturskolen Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Kulturhuset 37	Løpende
Bidra til videreutvikling av Karljohansvern (KJV) som kultursenter	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til å etablere og gjennomføre samarbeidsforum på KJV med næring, kultur og offentlige kulturaktører • Bidra til å synliggjøre de statlige kulturattraksjonene på KJV • Etablere samarbeidsavtaler med de statlige kulturinstitusjonene og Forsvarsbygg v/ festningsforvalteren på KJV 	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Kulturhuset 37	2020
Støtte utvikling av festivalbyen Horten	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til nettverk- og kompetansebygging mellom kulturaktørene i kommunen • Styrke det gode samarbeidet med kulturbasert næringsliv og festivalarrangører • Samarbeide om og legge til rette for gjennomføring av klima- og miljøvennlige festivaler 	Kulturhuset 37 Nærings sjefen	I løpet av planperioden

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Synliggjøre kulturtilbudet for barn og unge	<ul style="list-style-type: none"> Lage en film der kulturtilbudet til barn og unge i Horten synliggjøres 	Kulturenhetene	I løpet av planperioden
Bidra til at studentene opplever at de er en del av Hortensamfunnet	<ul style="list-style-type: none"> Invitere studentene til å delta i aktiviteter i lokalsamfunnet Vise studentene byen, naturen og kulturen La studentene få medvirke i saker som kan vedrøre dem 	Kulturadministrasjonen Kulturhuset 37 Biblioteket Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling	I løpet av planperioden

SATSNINGSOMRÅDE 4: Kulturturisme

Kultur kombinert med reiseliv kan bidra til større aktivitet, mer kultur og bedre næringsutvikling. Ved å satse på kulturturisme gjør vi kommunen mer attraktiv for både innbyggerne og tilreisende. Her ligger også et næringspotensiale og arbeidsplasser. Det er viktig at vi tør satse på våre hovedattraksjoner.

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Synliggjøre våre hovedattraksjoner: Vikingarven på Borre, Munch i Kunstnerbyen Åsgårdstrand og Karljohansvern.	<ul style="list-style-type: none">• Bidra til lokal, nasjonal og internasjonal markedsføring av våre hovedattraksjoner• Utvikle området rundt Midgard og Borrehaugene i samarbeid med blant andre Vestfoldmuseene og fylkeskommunen• Bidra til at området rundt Midgard blir et attraktivt innspillingssted for filmproduksjon• Etablere et digitalt munchsenter i Åsgårdstrand i 2020• Tilrettelegge for utvikling av Kunstnerbyen Åsgårdstrand gjennom arrangementer og andre tiltak• Bidra til utvikling av pakkeløsninger med opplevelser som trekker turister til våre hovedattraksjoner• Arrangere Fyrverkerikonserten på Karljohansvern	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Næringssjefen	I løpet av planperioden / Årlig
Synliggjøre kulturaktiviteter og kulturopplevelser ved inngangene til kommunen og til byene – vise frem Horten i Horten	<ul style="list-style-type: none">• Kulturaktiviteter og kulturopplevelser markedsføres ved Bastø-Fosen med digitale skilt eller skjermer• Vise frem hovedattraksjonene i sentrum og ved innfartstårene	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Næringssjefen	I løpet av planperioden
Bevare kulturminnene i kommunen	<ul style="list-style-type: none">• Bevare, vedlikeholde og utvikle kulturminnene på Karljohansvern, Borre og i Åsgårdstrand, herunder blant annet Munchs hus og Rådhuskvartalet• Bruk av kulturmiljøer i merkevarebyggingen av Horten og til å styrke kommunens identitet.• Etablere et digitalt byleksikon i samarbeid med Lokalhistorisk Senter (digitalt kulturminne)	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Enhet for kommuneutvikling	Løpende

MÅL	TILTAK	ANSVARLIG	NÅR
Markedsføre Hortens kulturliv utenfor kommunen	<ul style="list-style-type: none"> • Spesielt fokus på festivalene og hovedattraksjonene i samarbeid med institusjoner og arrangører • De attraksjonene som har internasjonal interesse skal vi jobbe for å markedsføre også utenfor landegrensene 	Bakkenteigen kulturhus og kulturformidling Næringssjefen	Løpende

REFERANSER

- Kulturlova (2007)
- Opplæringslova, §13-6, kulturskoleloven (1997)
- Lov om folkebibliotek (1985)
- FNs bærekraftsmål / FN-sambandet
- Barnekonvensjonen
- Fritidserklæringen (2016)
- Nasjonal bibliotekstrategi 2020-2023 – Rom for demokrati og dannelse
- Bibliotekplan Vestfold 2019 – 2022
- Rammeplan for Kulturskolen (2016)
- Meld. St. 8 (2018-2019) Kulturens kraft
- Strategisk kultur- og idrettsplan for Vestfold (2019-2022)
- Kommunedelplan for Horten sentrum
- Bystrategi Horten sentrum
- Bystrategi for Åsgårdstrand
- Kulturplan Horten kommune 2015-2019
- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet (2015 -2018)
- Strategisk næringsplan (2015-2020)
- Norsk kulturindeks (2018), Telemarksforskning
- Publikumsatlas Vestfold, Norsk publikumsutvikling (2018)
- Kulturstatistikk 2017
- Regional plan for folkehelse i Vestfold 2018-2030
- Kulturhistorisk stedsanalyse (DIVE) for Åsgårdstrand
- Strategi for kultur og reiseliv. Noreg som attraktiv kulturdestinasjon (2019)
- Meld. St. 8 (2007-08) - Nasjonal føring for Den kulturelle skolesekken
- Kommunepanens samfunnsdel
- Lokal bibliotekplan 2019-2022
- Fremtidens kultur i et brukerperspektiv (2018), InFuture

Alle bilder: Horten Kommune
Illustrasjon: Final Outlines AS
Layout: Dino Trto / Horten Kommune
Tekst: Mette Larsen / Horten Kommune

HORTEN
KOMMUNE